Ocena budowy dróg ekspresowych i autostrad odstąpienie od wskazywania technologii nawierzchni

Leszek Bukowski
Departament Technologii Budowy Dróg
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
Ostróda, 03 marca 2020

Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.) - najważniejsze liczby z dotychczasowej realizacji

W ramach realizacji PBDK 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.) ogłosiliśmy już **postępowania przetargowe** na roboty budowlane **dla 192 odcinków o łącznej długości 2 530,2 km**.

Podpisaliśmy umowy na roboty budowlane **dla 166 odcinków o łącznej długości 2 193 km** i wartości ok. **70 mld zł,** z czego do ruchu udostępniliśmy kierowcom ponad **1 164,7 km nowych dróg.**

- **Dotychczas udostępniliśmy 32,6 proc. nowych dróg przewidzianych do realizacji w PBDK 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.).**
- **Podpisaliśmy umowy na realizację 61,5 proc. i ogłosiliśmy przetargi na 71 proc. zadań wskazanych w PBDK 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.).**

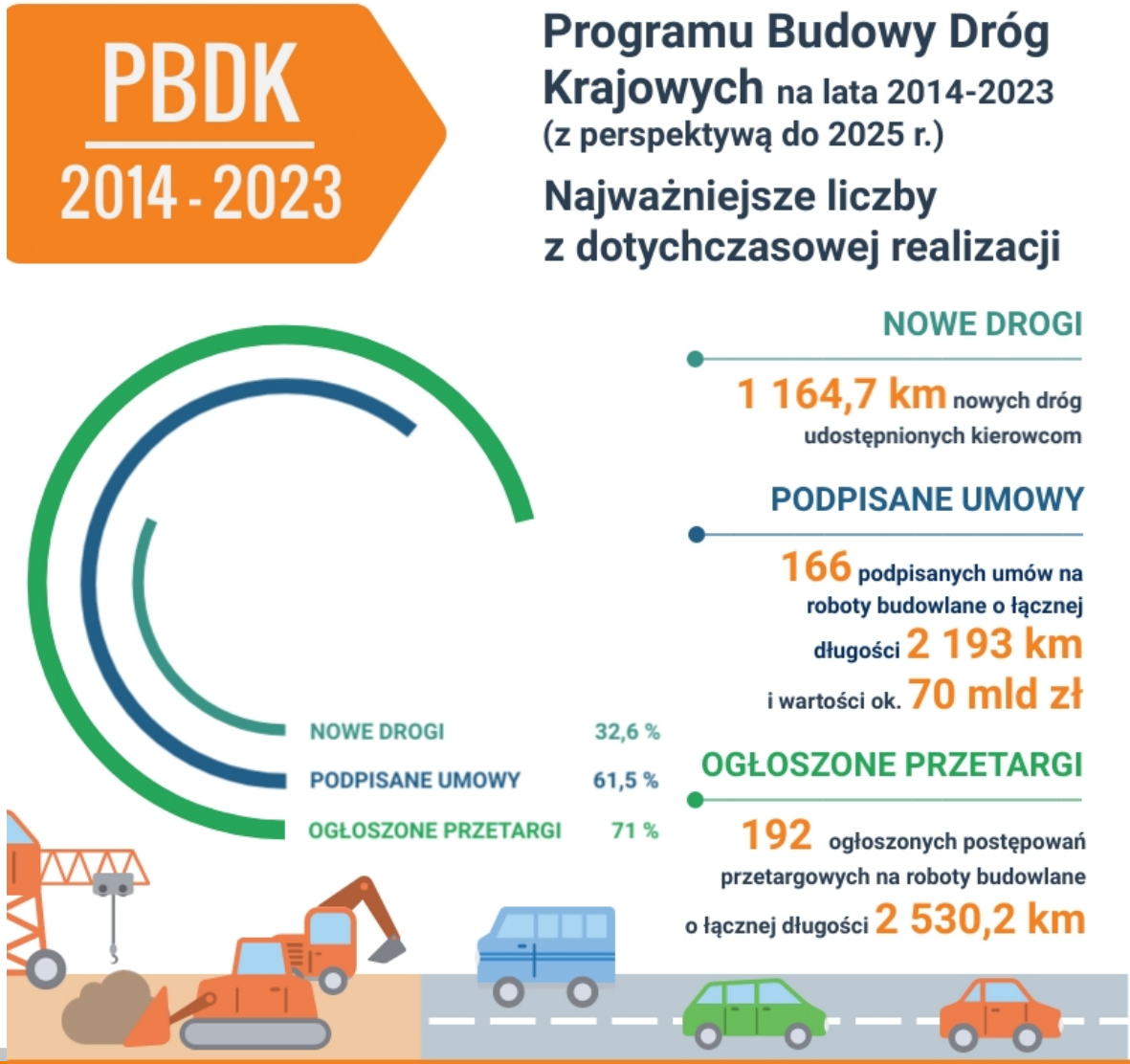

GDDKiA

Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad

Program Budowy Dróg Krajowych 2014-2023
(z perspektywą do 2025)

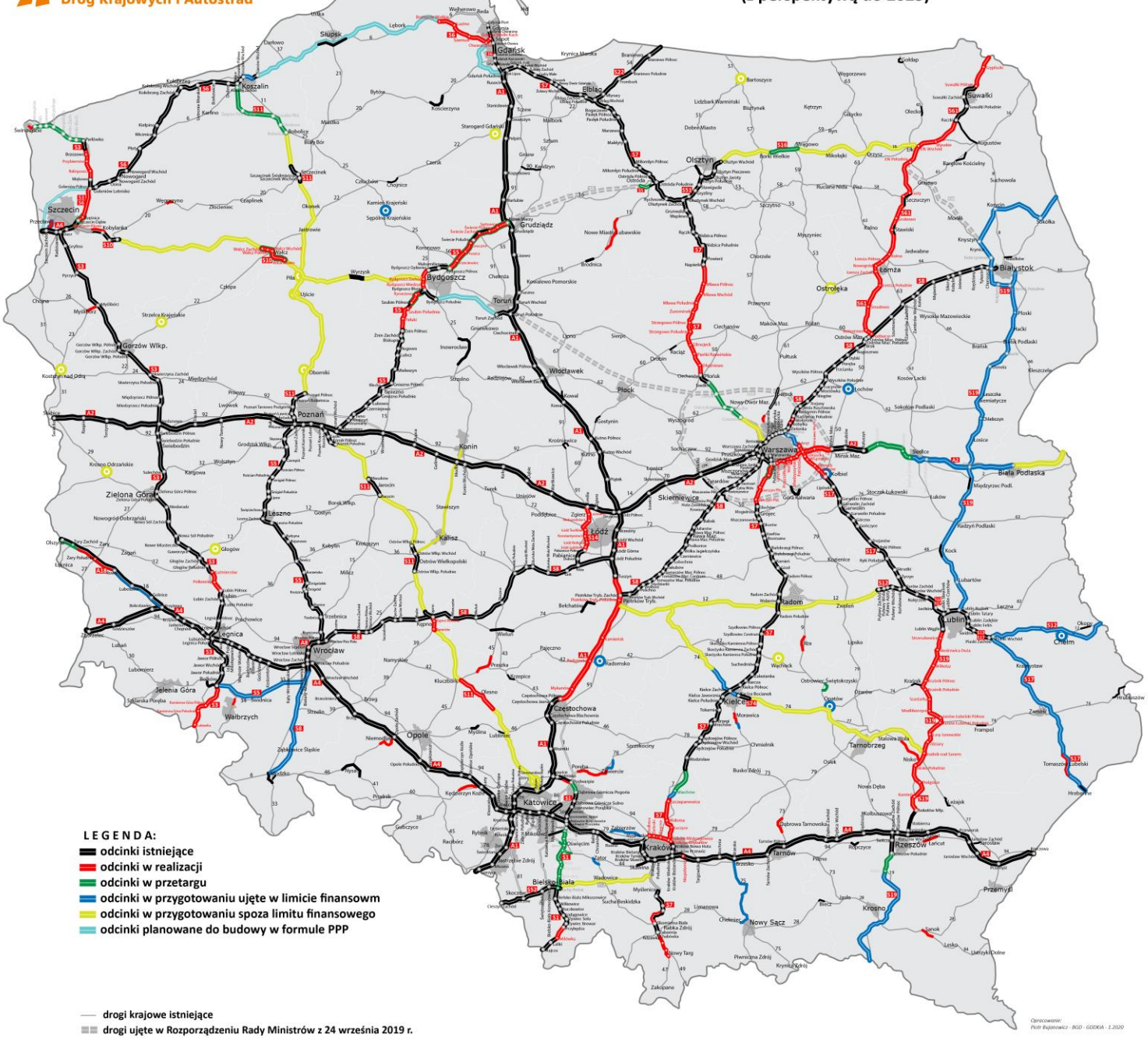

Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023 (z perspektywą do 2025 r.) - 2020 rok i nowe drogi

Obecnie w realizacji jest **1003,8 km** dróg, z czego w tym roku udostępnimy co najmniej **116,8 km** na 12 zadaniach:

- A2 węzeł Lubelska - węzeł Konik (5,6 km)
- A2 węzeł Konik - obwodnica Mińska Mazowieckiego (9,2 km)
- S5 Bydgoszcz Opławiec - Bydgoszcz Błonia (13,5 km)
- S5 Szubin Północ - Żnin Północ (19,3 km)
- S10 obwodnica Kobylanki, Morzyczyna i Zieleniowa - II jezdnia (6,4 km)
- S17 węzeł Lubelska - początek obwodnicy Kołbieli (15,2 km)
- S17 obwodnica Kołbieli (8,7 km)
- S61 obwodnica Szczuczyna - II jezdnia (6,6 km)
- obwodnica Sanoka w ciągu drogi krajowej nr 28 (6,7 km)
- obwodnica Dąbrowy Tarnowskiej w ciągu drogi krajowej nr 73 (6,9 km)
- obwodnica Wałcza w ciągu drogi ekspresowej S10 (17,8 km)
- obwodnica Węgorzyna w ciągu drogi krajowej nr 20 (1 km)

Realizujemy również wszelkie, możliwe działania, które mają pozwolić na udostępnienie jeszcze w 2020 r. wszystkich trzech odcinków trasy S2 w Warszawie:

- węzeł Puławska - węzeł Przyczółkowa (4,62 km)
- węzeł Przyczółkowa - węzeł Wał Miedzeszyński (6,45 km)
- węzeł Wał Miedzeszyński - węzeł Lubelska (7,45 km).

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

Program Budowy Dróg Krajowych 2014-2023
(z perspektywą do 2025)

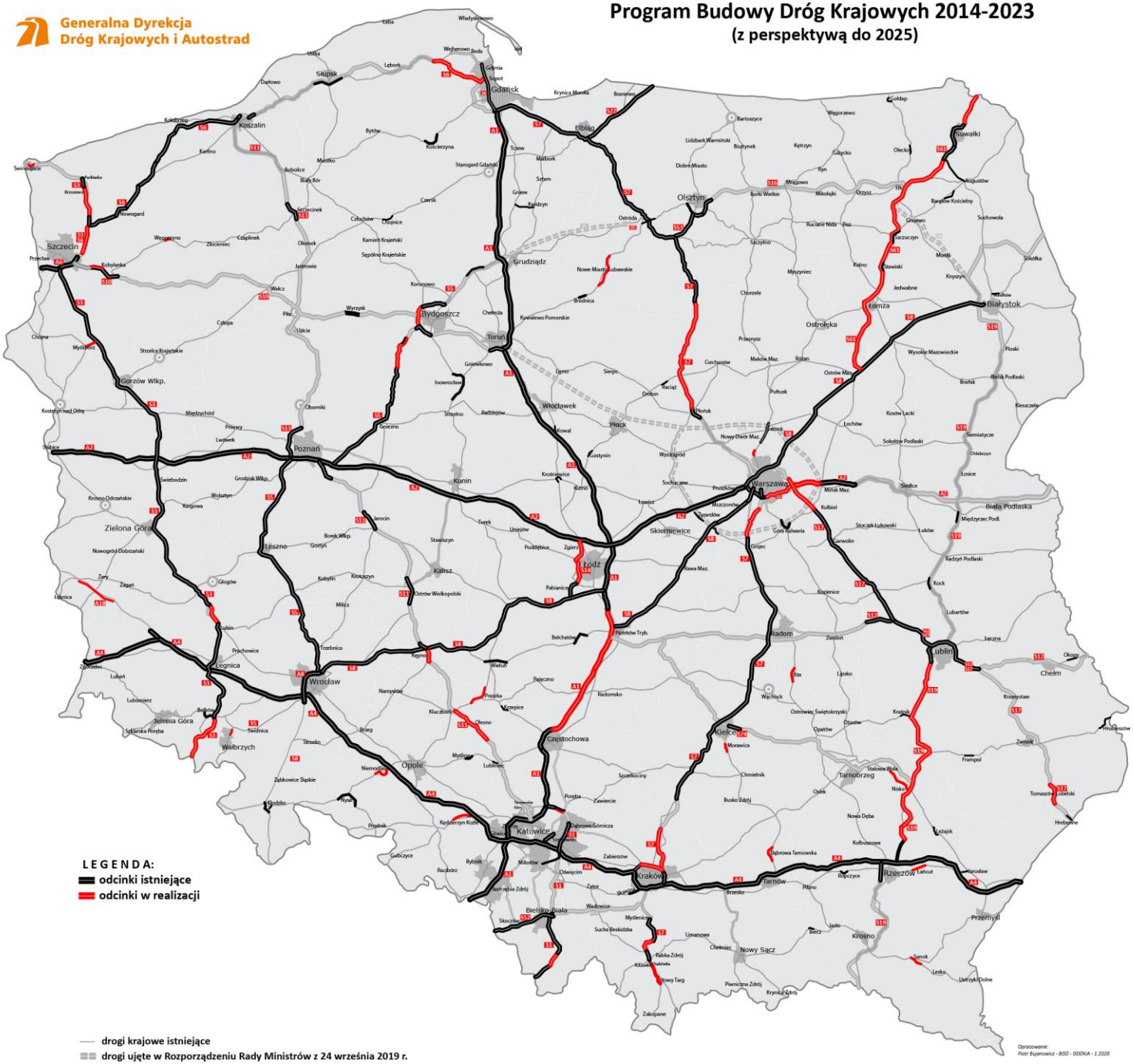

Zmiana podejścia GDDKiA w zakresie wyboru rodzaju nawierzchni

Obwieszczenie Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 23 grudnia 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. 2016 poz. 124)

§ 148. Projektowanie konstrukcji nawierzchni jezdni
Konstrukcja nawierzchni jezdni powinna być tak projektowana, aby stan graniczny nośności i przydatności do użytkowania nie był przekraczany w okresach eksploatacji krótszych niż:
1) **30 lat** – dla dróg o konstrukcji **nawierzchni sztywnej**;
2) **30 lat** – dla dróg klasy A i S o konstrukcji **nawierzchni podatnej** i półsztywnej;
3) 20 lat – dla dróg klasy GP, G, Z, L i D o konstrukcji nawierzchni podatnej i półsztywnej.

§ 171. Nawierzchnia jezdni drogi budowanej lub przebudowywanej
Nawierzchnia jezdni drogi budowanej lub przebudowywanej musi spełniać wymagania w zakresie:
1) równości podłużnej; (takie same wymagania bez rozróżniania rodzaju nawierzchni)
2) równości poprzecznej; (takie same wymagania bez rozróżniania rodzaju nawierzchni)
3) właściwości przeciwpoślizgowych. (takie same wymagania bez rozróżniania rodzaju nawierzchni)

§ 172. Warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać nawierzchnie jezdni
Wymagania, o których mowa w § 171, dotyczące nawierzchni jezdni drogi nowej, przebudowanej albo remontowanej określono w załączniku nr 6.

§ 173. Wymogi wobec nawierzchni jezdni
Określone w rozporządzeniu wymagania, z zachowaniem wymagań Polskich Norm dotyczących zagęszczenia podłoża gruntowego i jakości materiałów, nawierzchnia jezdni powinna spełniać w trakcie robót i po ich zakończeniu.

Zmiana podejścia GDDKiA w zakresie wyboru rodzaju nawierzchni

Klasa drogi	Element nawierzchni	Dopuszczalne odbiorcze wartości wskaźników dla zadanego zakresu długości odcinka drogi [mm/m]	
		IRIśr*	IRImax
1	2	3	4
A, S, GP	Pasy ruchu zasadnicze, awaryjne, dodatkowe, włączenia i wyłączenia, jezdnie łącznic	1,3	2,4
	Jezdnie MOP, utwardzone pobocza	1,5	2,7
G	Pasy ruchu zasadnicze, dodatkowe, włączenia i wyłączenia, postojowe, jezdnie łącznic	1,7	3,4
	Utwardzone pobocza	2	3,8

Wymagania w zakresie współczynnika tarcia i równości są takie same dla nawierzchni asfaltowej i betonowej

Klasa drogi	**Element nawierzchni**	**Minimalna wartość miarodajnego współczynnika tarcia przy prędkości zablokowanej opony względem nawierzchni**		
		30 km/h	60 km/h	90 km/h
1	2	3	4	5
A, S	Pasy ruchu zasadnicze, dodatkowe, awaryjne	-	0,49*	0,44
	Pasy włączania i wyłączania, jezdnie łącznic	0,55**	0,51	-
GP, G	Pasy ruchu, pasy dodatkowe, jezdnie łącznic, utwardzone pobocza	0,51**	0,41	-

Zmiana podejścia GDDKiA w zakresie wyboru rodzaju nawierzchni

KATALOG TYPOWYCH KONSTRUKCJI

NAWIERZCHNI PODATNYCH i PÓŁSZTYWNYCH

UKŁAD WARSTW

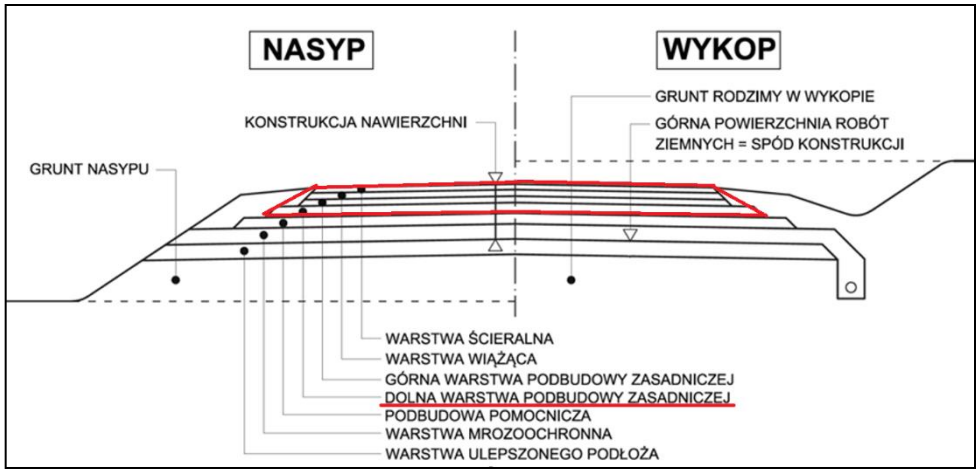

KATALOG TYPOWYCH KONSTRUKCJI

NAWIERZCHNI SZTYWNYCH

UKŁAD WARSTW

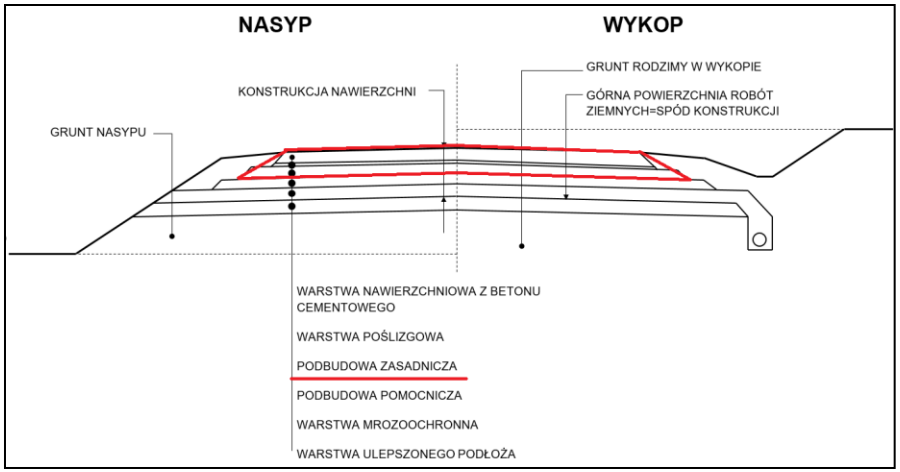

Wymagania wobec GRUNTU NASYPU i właściwości GRUNTU W WYKOPIE takie same w obydwu przypadkach regulowane to jest wzorcowym WWiORB na roboty ziemne

Zmiana podejścia GDDKiA w zakresie wyboru rodzaju nawierzchni

KATALOG TYPOWYCH KONSTRUKCJI

NAWIERZCHNI PODATNYCH i PÓŁSZTYWNYCH

WARSTWY ULEPSZONEGO PODŁOŻA

I DOLNE WARSTWY KONSTRUKCJI NAWIERZCHNI (schemat)

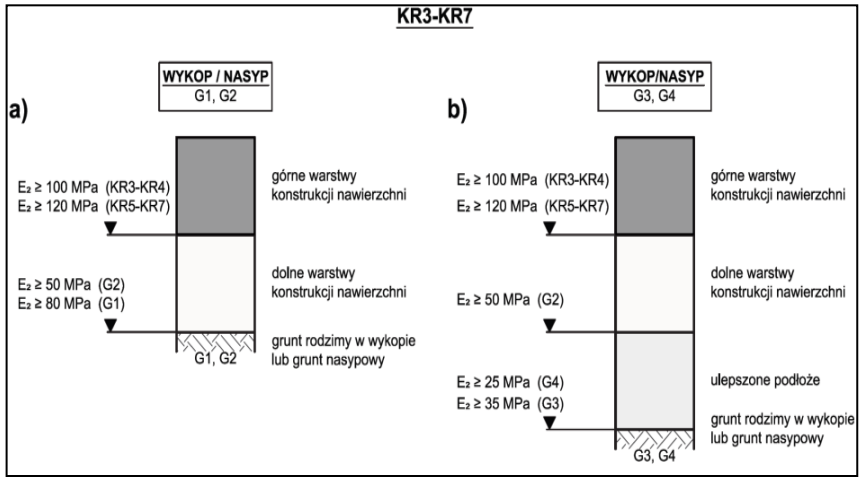

=

KATALOG TYPOWYCH KONSTRUKCJI

NAWIERZCHNI SZTYWNYCH

WARSTWY ULEPSZONEGO PODŁOŻA

I DOLNE WARSTWY KONSTRUKCJI NAWIERZCHNI (schemat)

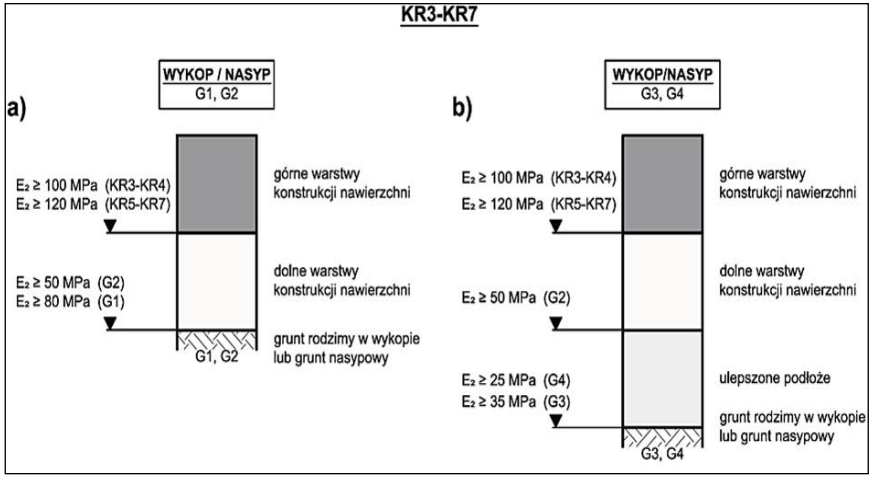

Zmiana podejścia GDDKiA w zakresie wyboru rodzaju nawierzchni

KATALOG TYPOWYCH KONSTRUKCJI

NAWIERZCHNI PODATNYCH i PÓŁSZTYWNYCH

WARSTWY ULEPSZONEGO PODŁOŻA

I DOLNE WARSTWY KONSTRUKCJI NAWIERZCHNI (układ)

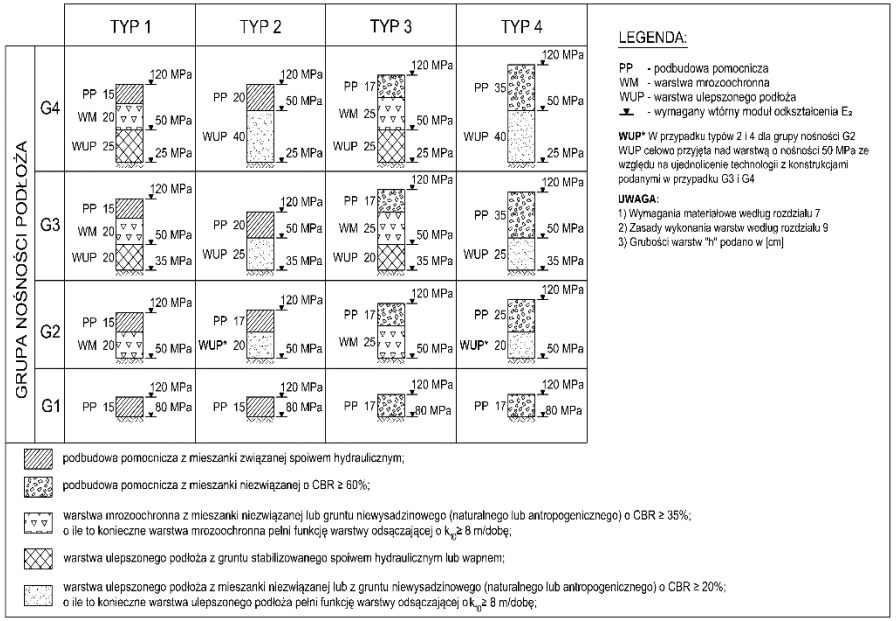

=

KATALOG TYPOWYCH KONSTRUKCJI

NAWIERZCHNI SZTYWNYCH

WARSTWY ULEPSZONEGO PODŁOŻA

I DOLNE WARSTWY KONSTRUKCJI NAWIERZCHNI (układ)

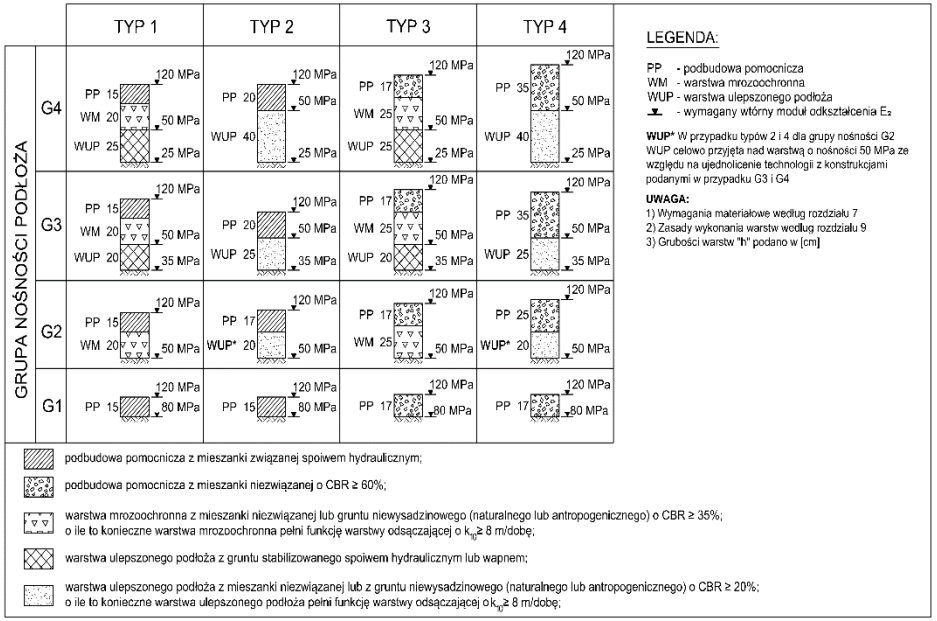

Swobodny wyboru technologii konstrukcji nawierzchni drogowych na inwestycja GDDKiA

Przyczyny, m.in.:

- zmiany cen materiałów, w szczególności kruszyw i lepiszczy drogowych
- wymagania dla kruszyw do betonu – reaktywność alkaiczna
- problemy wykonawcze
- dostępność surowców i logistyka
- brak jednoznacznych argumentów technicznych o wyższości jednej technologii nad drugą
- brak jednoznacznych założeń i modeli obliczania cyklu życia
- w finale czynnik ekonomiczny.

Realizujemy kontrakty głównie w formule projektuj i buduj, daliśmy więc szanse przyszłemu Wykonawcy na decyzję o doborze technologii nawierzchni m.in. w oparci o warunki rynkowe, potencjał kadrowy, techniczny.

Oczekujemy:

- **trwałej, zaprojektowanej na 30 lat nawierzchni o ściśle określonych parametrach**
- **uspokojenia rynku**
- **konkurencyjności cenowej**
- **konkurencyjności jakościowej**
- **uwypuklenia zalet każdej z technologii w większym stopniu.**

Zmiana podejścia GDDKiA w zakresie wyboru rodzaju nawierzchni

W roku 2019 GDDKiA dokonała zmiany w zakresie podejścia do rodzaju nawierzchni na realizowanych Kontraktach.

W tym zakresie wystosowano do Oddziałów GDDKiA informacje, iż na wszystkich nowych kontraktach oraz na tych, na których wszczęte zostały postępowania przetargowe, ale wprowadzenie zmian nie spowoduje wydłużenia terminu, **należy wprowadzić możliwość wyboru technologii nawierzchni (podatnej lub sztywnej).**

Zmiana dokumentów przetargowych

Wprowadzenie powyższych wymagań GDDKiA zostało uregulowane we wzorcowej dokumentacji przetargowej – w tym przypadku w **PFU v7.**

Pkt 1.1.3.1 Autostrada/droga ekspresowa

Dodano następujące zapisy:

rodzaj konstrukcji nawierzchni (w tym pasy włączeń i wyłączeń)	- podatna lub sztywna (dookreślona przez Wykonawcę na etapie projektu budowlanego)

Zmiana dokumentów przetargowych c.d.

Wprowadzenie powyższych wymagań GDDKiA zostało uregulowane we wzorcowej dokumentacji przetargowej – w tym przypadku w **PFU v7:**

Pkt 2.1.1 Konstrukcje nawierzchni

Dodano następujące zapisy:

Rodzaj konstrukcji nawierzchni (podatna lub sztywna) trasy głównej zostanie przez Wykonawcę dobrany i zaprojektowany na etapie projektu budowlanego z uwzględnieniem wymagań niniejszego PFU. Konstrukcje górnych warstw nawierzchni muszą być jednakowe na całej trasie głównej przedmiotowego zadania pod względem układu i grubości warstw dla wybranego rodzaju nawierzchni (podatnej lub sztywnej).

Postępowania przetargowe z zastosowaniem zapisów umożliwiających wariantowy wybór nawierzchni

Klasa drogi	Nazwa zadania	Długość odcinka (km)	Oddział	Data wszczęcia przetargu
A2	A2 Warszawa – Siedlce odc. Mińsk Mazowiecki – Siedlce Odc. III Ryczołek - Groszki	12,06	WA	2019-09-23
A2	A2 Warszawa – Siedlce odc. Mińsk Mazowiecki – Siedlce Odc. IV Groszki - Grężów	12,89	WA	2019-09-27
A2	A2 Warszawa – Siedlce odc. Mińsk Mazowiecki – Siedlce Odc. V Grężów - Swoboda	12,49	WA	2019-10-04
A18	A18 Olszyna - Golnice (przebudowa jezdni południowej) Odcinek 0. od km 0+192,50 do km 1+500 Odcinek 1. w. Olszyna do km 11+860	11,67	ZG	2019-09-05
S1	S1 Pyrzowice - Kosztowy odc. Podwarpie - Dąbrowa Górnicza (przebudowa dk 1)	6,95	KA	2019-12-16
S1	S1 Kosztowy - Bielsko-Biała odc. III w. Dankowice - w. Suchy Potok	12,02	KA	2019-10-14
GP44	S1 Kosztowy - Bielsko-Biała odc. IV Obwodnica Oświęcimia (DK44)	9,05	KA (przetarg KR)	2019-12-30
S3	Budowa drogi S3 Troszyn - Świnoujście odc. 1 Świnoujście - Dargobądz (bez węzła)	17,05	SZ	2019-12-02
S3	Budowa drogi S3 Troszyn - Świnoujście odc. 2 Dargobądz (z węzłem) - Troszyn	15,90	SZ	2019-12-02

Postępowania przetargowe z zastosowaniem zapisów umożliwiających wariantowy wybór nawierzchni c.d.

Klasa drogi	Nazwa zadania	Długość odcinka (km)	Oddział	Data wszczęcia przetargu
S5	S5 Bydgoszcz - Mielno odc. Białe Błota - Szubin - kontynuacja budowy -	9,73	BY	2019-08-22
S5	S5 Nowe Marzy -Bydgoszcz, odc. Nowe Marzy-Dworzysko - kontynuacja budowy -	23,31	BY	2019-08-27
S5	S5 Nowe Marzy -Bydgoszcz, odc. Dworzysko-w.Aleksandrowo - kontynuacja budowy -	22,36	BY	2019-08-27
S7	S7 Gdańsk - Warszawa odc. Płońsk – Czosnów odc. w. Siedlin - w. Załuski	12,87	WA	2019-08-05
S7	S7 Gdańsk - Warszawa odc. Płońsk – Czosnów odc. w. Załuski - w. Modlin	12,03	WA	2019-08-12
S7	S7 Gdańsk - Warszawa odc. Płońsk – Czosnów odc. w. Modlin - w. Czosnów	9,74	WA	2019-08-19
S19	S19 gr. Państwa -Białystok odc. Białystok Północ -Dobrzyniewo -Białystok Zachód odc. Dobrzyniewo - Białystok Zachód	5,38	BI	2020-02-28
S19	S19 Rzeszów - Barwinek odc. w. Rzeszów Południe - w. Babica	10,27	RZ	2019-10-03
S61	S61 Ostrów Mazowiecka - obwodnica Augustowa odc. Ostrów Mazowiecka - Szczuczyn odc. w. Podborze - Śniadowo - kontynuacja budowy -	19,46	BI	2019-08-16

Prace nad nowym wzorcem WWiORB

Proponowane przez GDDKiA zmiany zapisów we wzorcowym *WWiORB D-05.03.04 Nawierzchnia z betonu cementowego* dotyczą poniższych zakresów:

- Teksturowania górnej warstwy nawierzchni dróg wykonanych w technologii betonu cementowego. Zmiana polega na zastosowaniu podłużnego szlifowania (grinding) w miejsce dotychczas stosowanej technologii odkrytego kruszywa. Grinding jest technologią, która w odróżnieniu od technologii odkrytego kruszywa nie jest w tak dużym stopniu wrażliwa na ryzyko wykonawcze. Z dotychczasowych doświadczeń wynika bowiem, że technologia odkrytego kruszywa jest technologią wrażliwą i zależną od szeregu czynników zewnętrznych, takich jak m.in. temperatura i wiatr w czasie układania nawierzchni, ściśle określony czas rozpoczęcia zabiegu odkrywania kruszywa, a także rodzaj zastosowanego sprzętu i kwalifikacje jego operatora

Prace nad nowym wzorcem WWiORB

„Dla dróg klasy A i S należy stosować metodę szlifowania (grinding). Dopuszcza się również technologię G&G (NGCS), zwłaszcza w przypadku planowanego obniżenia poziomu hałasu ruchu na nawierzchni drogowej.

Dla pozostałych klas dróg (GP, G oraz niższe) dopuszcza się teksturowanie nawierzchni w technologii kruszywa odkrytego”.

Prace nad nowym wzorcem WWiORB c.d

Proponowane przez GDDKiA zmiany zapisów we wzorcowym *WWiORB D-05.03.04 Nawierzchnia z betonu cementowego* dotyczą poniższych zakresów:

- Zwiększenia częstotliwości wykonywania badań dybli oraz dodania obowiązku dla Wykonawcy wykazania się możliwością korzystania ze sprzętu umożliwiającego zbadanie poprawności umieszczenia dybli w nawierzchni betonowej.

Prace nad nowym wzorcem WWiORB c.d.

Proponowane przez GDDKiA zmiany zapisów we wzorcowym *WWiORB D-05.03.04 Nawierzchnia z betonu cementowego* dotyczą poniższych zakresów:

- Pomiaru równości podłużnej (na drogach wykonywanych w technologii betonu cementowego oraz z mieszanek mineralno-asfaltowych).

Prace nad nowym wzorcem WWiORB c.d.

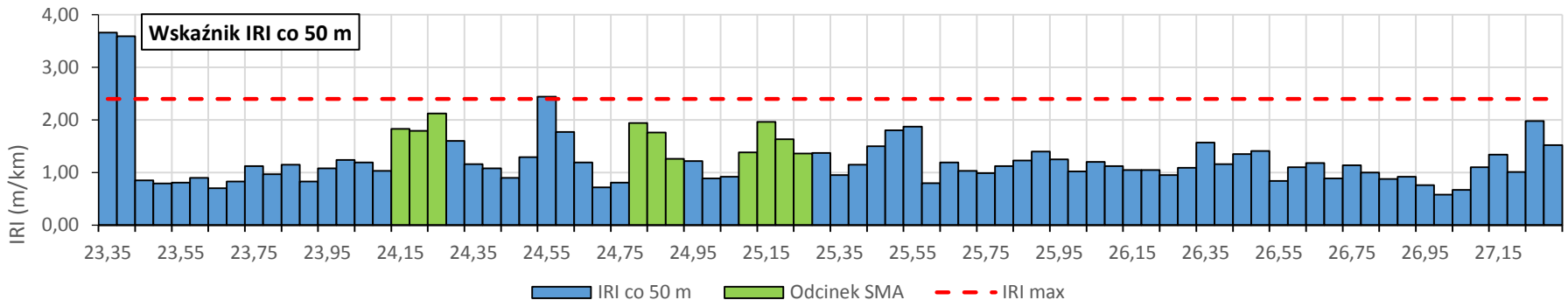

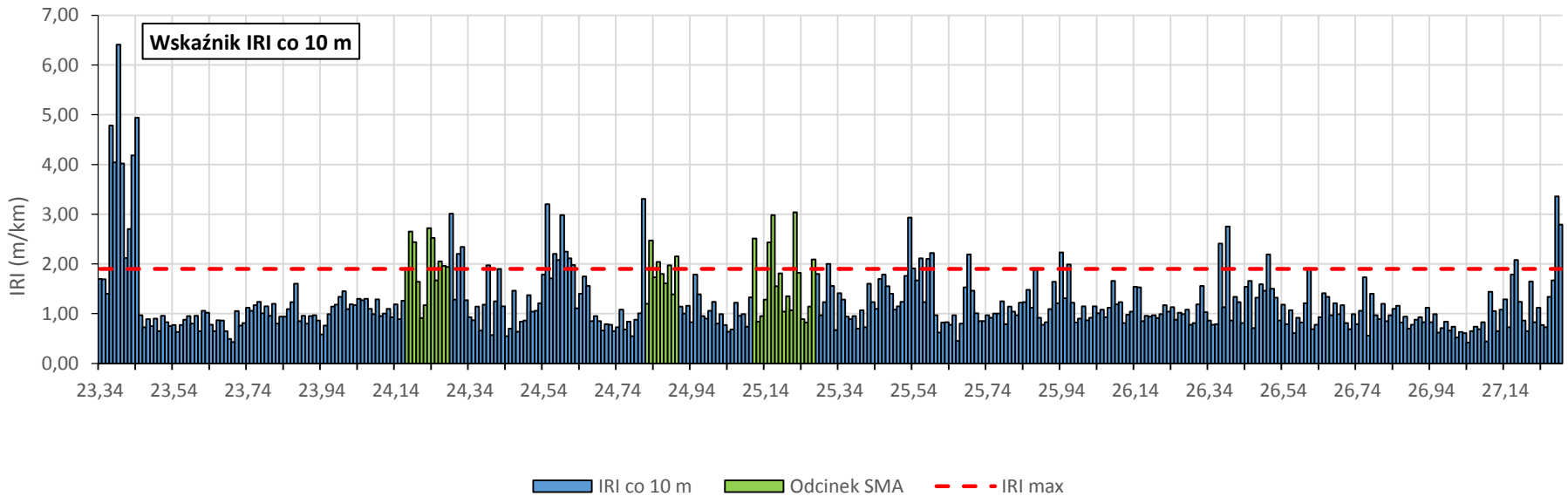

Prace nad nowym wzorcem WWiORB c.d.

W chwili obecnej zakończyliśmy opiniowanie dokumentu.

Trwa analiza nadesłanych uwag.

Planujemy zakończenie prac nad nowymi WWiORB do 31.03.2020

Dziękuję za uwagę

Departament Technologii Budowy Dróg

Leszek Bukowski

lbukowski@gddkia.gov.pl